

Posudek školitele na bakalářskou práci Kateřiny Malákové „Pohlavně-specifická analýza úmrtnosti v důsledku zhoubných novotvarů v České republice v letech 1994–2013“

Jak název napovídá, předkládaná bakalářská práce Kateřiny Malákové si klade za cíl analýzu úmrtnosti v důsledku zhoubných novotvarů v České republice po roce 1994, tedy od zavedení zatím poslední revize MKN, a to se specifickým zaměřením na pohlavní rozdíly. Záměrem je identifikovat možné faktory stojící právě za nalezenými pohlavními rozdíly.

Předkládaná práce má celkem 78 číslovaných stran, z toho 11 stran tvoří přílohy. V úvodní kapitole jsou specifikovány cíle a předpoklady práce. Hned následující kapitola představuje použité zdroje dat a metodiku výpočtu zvolených ukazatelů a analýzy. Kromě standardních ukazatelů úmrtnosti, jako je např. standardizovaná míra nebo pravděpodobnost úmrtí podle věku, autorka využila i metodu dekompozice rozdílu naděje dožití při narození pro ilustraci vlivu jednotlivých vybraných příčin smrti. Až ve třetí kapitole autorka stručně představuje základní literaturu relevantní k tématu. I následující kapitola je teoretického rázu, kdy se věnuje obecně problematice novotvarů – jejich typům, možností léčby nebo příčinám vzniku. Tato část se tak dá považovat za kontext následující analýzy, který pomáhá lépe interpretovat nalezené pohlavní rozdíly v úmrtnosti. Pátá kapitola pak představuje již přechod k praktické části práce – úvodní analýza popisuje v obecné rovině vývoj úmrtnosti v ČR. Stěžejní část práce tak představuje kapitola šestá věnující se detailněji analýze úmrtnosti v důsledku zhoubných novotvarů.

V této části je úmrtnost v důsledku zhoubných novotvarů popsána souhrnně pomocí základních ukazatelů, využití dekompozice změny střední délky života je pak přechodem k hlubší analýze za vybrané příčiny smrti. O volbě těchto detailněji analyzovaných příčin by mohlo být dlouho diskutováno, je možné, že jiná volba studovaných příčin mohla i pozměnit celkové vyznění výsledků. To se však již může stát námětem některé z dalších prací. Je škoda, že v práci se objevují nedostatky formální povahy (chybné psaní čárek, překlepy, v některých případech ne zcela přesné dodržování jednotné symboliky v popisu metodiky práce, apod.) a že se v některých částech projevuje určitá uspěchanost ve formulaci textu. Z obsahového hlediska lze konstatovat, že se v práci částečně podařilo naplnit stanovený cíl – představuje analýzu vývoje úmrtnosti v důsledku zhoubných novotvarů a popis pohlavních rozdílů v tomto procesu. Ne zcela se podařilo vymezit faktory, které za pohlavními rozdíly stojí. Ovšem je nutné si uvědomit, že tyto faktory patrně nikdy nebude možné postihnout zcela. Autorka se přesto v závěru alespoň o základní shrnutí a zhodnocení biologických a vnějších faktorů u jednotlivých příčin smrti pokusila.

Předkládanou prací autorka prokázala schopnost samostatné odborné práce, znalost vhodných demografických ukazatelů v oblasti studia úmrtnosti i práce s nimi. Považuji za standardní, že v určitých aspektech práce se projevila nezkušenost autorky s tímto typem prací a možná i časová tíseň při její finalizaci. Nicméně bakalářská práce Kateřiny Malákové „Pohlavně-specifická analýza úmrtnosti v důsledku zhoubných novotvarů v České republice v letech 1994–2013“ je odpovídající nárokům běžně kladeným na tento typ prací a **doporučuji ji k obhajobě.**